

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) การศึกษาสถานภาพของชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกรานในลุ่มน้ำป่าสัก
(ภาษาอังกฤษ) Evaluation of invader alien species situation in
Pasak Basin

ชื่อผู้วิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพจน์ เกติมี¹ อาจารย์สุรียพร ธรรมิกพงษ์² ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.พวงผกา แก้วกรม¹ อาจารย์สุรางค์รัตน์ พันแสง¹ และอาจารย์นุชจรินทร์ แก้วกล้า³
¹ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์
² คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
³ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภท งบประมาณแผ่นดิน ประจำปี 2554

จำนวนเงิน 60,000 บาท ระยะเวลาทำการวิจัย 16 เดือน

ตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2553 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ.2555

บทคัดย่อ

ภาษาไทย: จุดประสงค์ของโครงการวิจัย เพื่อศึกษาสำรวจสถานภาพของชนิดพันธุ์ต่างถิ่น วิเคราะห์ปัจจัย
ที่ส่งผลให้เกิดการแพร่ระบาด และวางแผนการกำจัด ควบคุมชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน วิธีการสำรวจชนิด
ใช้การประเมินแบบเร่งด่วน แล้วนำข้อมูลเปรียบเทียบกับข้อมูลที่มีในฐานข้อมูลของสำนักงานนโยบาย
และแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่าพืชต่างถิ่นที่รุกรานพบมากที่สุดในพื้นที่
หมู่บ้านชำเรียง พบว่ามีพืชต่างถิ่นที่รุกรานทั้งหมด 10 ชนิด 6 วงศ์ โดยกลุ่มที่มีการระบาดรุนแรงมากมี 4
ชนิด ได้แก่ กระถินยักษ์ (*Leucaena leucocephala* (Lam.) de Wit) ไมยราบยักษ์ (*Mimosa pigra*
L.) สาบเสือ (*Chromolaena odoratum* L. P.M.King & H.Rob.) และไมยราบเลื้อย (*Mimosa*
diplotricha C. Wright ex Sauvalle) มาตรการหรือแนวทางที่จะแก้ไขปัญหาการระบาดของสิ่งมีชีวิต
ต่างถิ่น คือ การตรวจตราเฝ้าระวัง และการใช้สารเคมีกำจัดในระดับที่เหมาะสม การเลือกสิ่งมีชีวิตต่างถิ่น
เข้ามาในพื้นที่หากมีความจำเป็น ควรมีการส่งเสริมองค์ความรู้เกี่ยวกับสิ่งมีชีวิตต่างถิ่นและการใช้สาร
จำพวกชีวภัณฑ์ในการกำจัดสิ่งมีชีวิตต่างถิ่นที่รุกรานให้แก่ชุมชน

คำสำคัญ: ระบบนิเวศ / ชนิดพันธุ์ต่างถิ่น / ลุ่มน้ำป่าสัก

ภาษาอังกฤษ: The objectives were to survey the status of alien species, investigate on
factors which have affected on invading, make an approach to eradicate and control
invading alien species. The surveying method was using a rapid assessment. Then the
data was compared with the Office of Natural Resource and Environmental Policies and
Planning database. The study results revealed that alien species which were found the

highest number, were at Ban Sam Rieng. There were found ten species, six families. After their classification to level of spread out, they composed with four species: *Leucaena leucocephala* (Lam.) de Wit, *Chromolaena odoratum* L. P.M.King & H.Rob., *Mimosa pigra* L. and *Mimosa diplotricha* C. Wright ex Sauvalle. The defensive and preventing approaches have been monitoring a suitable level of chemical products utilization for eradicated alien plant. If it has necessary for selecting some alien species, it should disseminated knowledge about alien species and biological product use for control alien plant to community.

Keywords: ecosystem / alien species / Pasak Basin